

Az ELFT elnökségének május 10-ikei és távozó elnökének aktuális álláspontja

Nagy Dénes Lajos tagtársunk „Nyilatkozat az akadémiai szabadságról” című kiegészítő javaslatáról az ELFT tisztújító küldöttgyűlésének tárgysorozatához.

Nagy Dénes Lajos javaslatát a felsőoktatási törvény módosításának egy speciális problémájához kapcsolódó, a Fizinfo-n kibontakozott élénk véleménycsere kapcsán fogalmazta meg 3 nappal a küldöttgyűlés előtt. Az Elnökség a Fizinfo-n történeteket május 10-én tartott aktuális (a tisztújító küldöttgyűlést előkészítő) ülésén megtárgyalta és a következőket rögzítette:

1. A Fizinfo a fizikusok és fizikatanárok véleménycserejének szabad szakmai fóruma, így ott a fizikusok és fizikatanárok közösségét érintő minden kérdés megvitatható. A kutatók és a kutató/felsőoktatási intézmények autonómiájáról folytatott eszmecsere ilyen téma, annak minden (az ELFT-n akár túlnyúló) vonatkozásával együtt. Természetes módon minden megszólaló személyes véleményét képviseli, az ELFT-t az ott közölt vélemények nem kötelezik.
2. Az ELFT elnöksége az elmúlt két évben több kérdésben tett közzé erősen kritikai álláspontot, pl. az kutatási pályázati rendszer átalakításáról (OTKA beolvasztás) vagy a szakgimnáziumok természettudományi oktatási programjának megcsonkításáról. Ezen álláspontokat minden alkalommal a Társulatban folytatott részletes tényfeltárássra és vitára (társulati tanácsülés, vándorgyűlési fórum) alapoztuk. E vitákban mindig törekedtünk a kritikával illetett intézkedéssel egyetértő kollégák, továbbá az azokat bevezető tisztviselők álláspontjának megismerésére is. Szuverén álláspontunkat következetesen képviselve minden esetben elértük a szakmapolitikai párbeszéd fenntartását.
3. A felsőoktatási törvény módosítása nyomán kiéleződött vitában az MTA számos osztálya, tudományos bizottsága véleményt nyilvánított. Az MTA Közgyűlési határozatával immár intézményi megbízást adott a magyar tudomány egészét képviselő Akadémia vezetőinek a CEU zavartalan továbbműködését elősegítő közvetítői tevékenységre.

Bár ebben a folyamatban az ELFT és az Elnökség számos tagja is aktívan részt vett és az MTA Közgyűlés napirendjére szabályosan beterjesztett kiegészítő javaslat 67 aláírója között legalább 10 fizikus professzor, többségükben az MTA tagja szerepelt, Társulatunk egyik szakcsoportjában sem folyt mindeddig erről a kérdésről vita, az Elnökség sem foglalkozott az ügygel.

Az ELFT elnöksége biztos abban, hogy egy akármennyire aktuális, de spontán vita érveire nem lehet olyan állásfoglalást építeni, amely növelhetné a Társulat korábbi megnyilvánulásai kivívott hitelességét, a konkrét ügyben folytatandó tárgyalások remélt sikeréhez többlet-hozzájárulást adhatna.

4. A Fizinfo-n folyt eddigi eszmecsereben az autonóm kutatói és tanári tevékenységet korlátozó tényezőkkel kapcsolatban felvetett kérdések olyan súlyúak, amelyek a most lelépő Elnökség véleménye szerint megérdemlik a fizika tudománya és oktatása szempontjából történő elemzést és a sokoldalú megbeszélést követően, amennyiben a Társulat egészének a véleményét képviselő összegzésre mód van, akkor a korábbiakhoz hasonló alaposágú Elnökségi állásfoglalás nyilvánosságra hozását.

5. Elvi álláspontunk ismertetése mellett fontos (de érdeemben nem elsődleges) szempontként hivatkozunk az ELFT Alapszabályának azon rendelkezésére, amely szerint a Küldöttgyűlés tárgysorozatához annak időpontja előtt 20 nappal lehet módosító/kiegészítő javaslatot tenni.
6. Mindezek alapján az ELFT Elnöksége egyhangúan úgy határozott, hogy Nagy Dénes Lajos tagtársunk határozati javaslatát sem elvi, sem formai szempontból nem tartja megtárgyalásra alkalmasnak és nem terjeszti a Küldöttgyűlés elé.

Személyes megjegyzésem (május 13-án):

Javaslatát NDL időközben visszavonta, de előzményeihez és a javaslatához kapcsolódó tanulságokat fontosnak tartom közzétenni. A Fizinfo-n a vita természetesen folytatódhat. Az abban résztvevők figyelmébe ajánlom a következő pofonegyszerű szempontot: A kényszerhelyzetbe hozott intézményben dolgozó fizikusok közül ketten, két kiemelkedő teljesítményű, világszerte elismert tagtársunk ismételten a nyilvánosság előtt fejtette ki a felsőoktatási törvénynek munkájukat alapjaiban veszélyeztető következményeit. Kollégáinkkal a fizikus közösségnek kutya kötelessége szolidaritást vállalni. A most folyó játszmának ezt a részét nem etikus lőtt és kapott gólok alapján eldönteni.

Az ELFT elnökségét 2017. május 13-ig ellátó testület vezetője, Patkós András